27/07/2023

Powstanie bezpłatny rejestr zastrzeżeń numeru PESEL

Powszechny i bezpłatny rejestr zastrzeżeń numeru PESEL pozwoli ograniczyć niektóre skutki kradzieży tożsamości, w wyniku których przestępcy są w stanie m.in. zaciągać zobowiązania w imieniu swej ofiary lub dysponować jej nieruchomościami.

Zastrzeżenie swojego numeru PESEL będzie możliwe m.in. w urzędzie gminy na mocy Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości (Dz. U. z 2023 r. poz. 1394). Rejestr zostanie utworzony na podstawie komunikatu Ministra Cyfryzacji − co stanie się najpóźniej do 31 grudnia 2023 r.

Głównym celem wprowadzenia rejestru zastrzeżeń PESEL jest zamiar ograniczenia możliwości dokonywania przestępstw z wykorzystaniem danych innych osób bez ich wiedzy i zgody. Chodzi tu na przykład o sytuacje, w których dochodzi do kradzieży tożsamości, a następnie do wykorzystania przez przestępców tak uzyskanych danych osobowych do zaciągania zobowiązań finansowych na inną osobę, m.in. do zaciągania kredytów i pożyczek czy nawet do sprzedaży nieruchomości bez wiedzy i zgody ich właściciela. Rejestr ograniczy też zjawisko tzw. SIM swappingu, które polega na wyrabianiu duplikatu karty SIM innej osoby, by następnie użyć go do autoryzowania transakcji wykonanych przez przestępcę w instytucji finansowej – również bez wiedzy i zgody tej osoby.

Dotychczas ofiara takiego przestępstwa kradzieży tożsamości musiała zawsze udowodnić, że to nie ona sama zaciągnęła zobowiązanie, ale że ktoś posłużył się jej danymi bez jej wiedzy i zgody. Nowe przepisy pozwolą chronić się przed takim ryzykiem właśnie poprzez zastrzeżenie swojego numeru PESEL. Jeżeli przestępcy dokonają kradzieży tożsamości osoby, która ma zastrzeżony numer PESEL, to nie będą mogli wykorzystać uzyskanych danych do zaciągania zobowiązań finansowych

ani do wykonywania czynności notarialnych w imieniu tej osoby. Instytucja finansowa (np. bank) oraz notariusz będą zobowiązani najpierw sprawdzić, czy numer PESEL osoby, której dotyczy umowa lub akt notarialny, znajduje się w rejestrze zastrzeżeń numeru PESEL. Jeżeli stwierdzą, że tak właśnie jest, to do podpisania umowy lub spisania aktu notarialnego po prostu nie dojdzie. Te same zasady dotyczą wydawania duplikatów kart SIM – więc nikt niepowołany nie będzie mógł uzyskać takiego duplikatu bez wiedzy i zgody osoby, do której należy oryginalna karta, o ile tylko osoba ta zastrzegła swój PESEL. Wszelkie ewentualne nieprawidłowości da się łatwo stwierdzić, a obowiązek dowodzenia swej niewinności nie będzie już spoczywał na ofierze przestępstwa kradzieży tożsamości, która skorzystała z możliwości wpisania się do rejestru zastrzeżeń numeru PESEL.

Dostęp do rejestru zastrzeżeń będą mieć gmina, wojewoda, minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz minister właściwy do spraw informatyzacji. Zastrzeżenia lub cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL będzie możliwe elektronicznie lub osobiście w siedzibie dowolnej gminy, przy czym w przypadku zastrzegania numeru w gminie konieczny będzie osobisty wniosek w formie papierowej i z własnoręcznym podpisem.

Autor:

Jarosław Jędrysiak

- Udostępnij: Facebook
- Drukuj
- PDF

Więcej aktualności